

1) "Εξαψις τοῦ σώματος Ζάχ. "Ηπ. Μακεδ. (Νάουσ.): 'Ο ἀρρωστος ἔχει μεγάλη ἀναμμάρα "Ηπ. Ἀναμμάρα μ' ἔρχεται μὲν τὸν καφέ Νάουσ. **2)** Ἀνησυχία, ταραχὴ Θράκη. Συνών. ἀνάβρασι **2**, ἀναδεμός, ἀνακατωμός **B 3**, ἀνακάτωσι **B 2**, ἀναπαμπούλα, ἀναστάτωμα, ἀναστάτωσι, σύχνσι, ταραχή.

ἀναμμός δό, "Ηπ. Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τοῦ φ. ἀνάφτω.

1) Ἀνάφλεξις Στερελλ. (Αίτωλ.): *Mή τὸν ἀναμμό π' γῆν κι' εἰς τὰ χαμάκλαδα ἐπασι σοῦ λόγγον*. **2)** Ὑπερβολικὴ θερμότης Στερελλ. (Αίτωλ.): 'Αναμμός σήμαρα εἴνι δέσον, καίει σὰ λαμπάδα οὐ νῆλιον. **3)** Μεταφ. γενετήσιος δργασμός "Ηπ.

ἀναμνειέματι Θράκη. ἀναμνειέμα Θράκη. (ΑΙν.)

'Εξ ἀμαρτ. παλαιοῦ ἀναμνεῖ ματι.

1) Ἀναπολῶ, ἀναφέρω τι παλαιὸν Θράκη. Πβ. ἀναγορεύω **1 β**, ἀναθιβάλλω **B 2**, ἀνιστορῶ, θυμάμαι.

2) Παθ. τυγχάνω μνείας, ἀναφέρομαι, μνημονεύομαι Θράκη. (ΑΙν.): 'Ητανι μὰ φουρὰ ἔνας βασιλές πουλὺ καλὸς κὶ πλούσιος κὶ... ἥθιλι νὰ κάνῃ ἔνα μυγάλον κὶ ξακουστὸ πρᾶμα γιὰ νὰ ἀναμνείετι τὸ δνούμα σὰ πιθάν.'

ἀνάμνησι ή, λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Κῶς

'Εκ τοῦ ἀρχ. οὔσ. ἀνάμνησις.

'Αναπόλησις εἰς τὴν μνήμην, ἐνθύμησις: 'Εχω παλαιὲς ἀναμνήσεις (ἐκφρασις βραχυλ. ἀντὶ ἀναμνήσεις παλαιῶν πραγμάτων) κοιν. Τῆς ἡρωταν ἀνάμνησες τοῦ γιοῦ της Κῶς

ἀναμοιάζω Κρήτ. ἀναμνοιάζω Κρήτ.

'Εκ τῆς προσθ. ἀνὰ καὶ τοῦ φ. μοιάζω.

1) Ἀμτβ. είμαι δημοιος, δημοιάζω πρός τινα: Θωρῶ ἐκεῖ 'να γωπέλλι κι ἀναμνοιάζει τοῦ δικοῦ σου (ἐκεῖ = ἐκεῖ). Συνών. μοιάζω. **2)** Μετβ. εύρισκω δημοιότητάς τινος πρός ἄλλον: Δὲ δὸν ἀναμνοιάζω μὲ κιάνενα. Συνών. παρομοιάζω, σουσουμιάζω.

***ἀναμολάδα** ή, ἀνιμ' λάδα Λέσβ. (Πλοιάρ.)

'Εκ τοῦ φ. *ἀναμολάδα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-άδα (I). Τὸ ἀνιμ' λάδα ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀνεμολάδα, ἐν φ. ἔξεπεσε καὶ τὸ ἐκ κωφώσεως τοῦ ο προελθὸν ου.

'Ο ἐκφύσμενος βλαστὸς δένδρου. Πβ. *ἀναμολάδιν.

***ἀναμολάδιν** τό, ἀναμιλάδιν Λυκ. (Λιβύσσ.) 'νεμιλάδι Τῆλ. 'νεμελάδι Νίσυρ.

'Εκ τοῦ ούσ. *ἀναμολάδα.

Παραφνάς ἔνθ' ἀν.: 'Άσμ.

'Εμόλυκεν ἡ καρυδέα κ' ἔβγαλε 'νεμελάδια, ποῦ -ν- τὴν ἐτριγυρίσασιν ἔμορφα πολληκάρια Νίσυρ.

***ἀναμολάδωμα** τό, ἀναμιλάωμα Κάρπ. ἀνεμιλώμα Κάρπ.

'Εκ τοῦ φ. *ἀναμολαδώνω.

1) Παροχὴ ἐλευθερίας εἰς τινα, ἄφεσις, ἀπόλυσις, ἐπὶ ζώνων, μελισσῶν, μαθητῶν σχολείου κττ. **2)** Ἀναβλάστησις, ἐπὶ δένδρων καὶ σπαρτῶν.

***ἀναμολαδώνω**, ἀναμιλάων Κάρπ. ἀνεμιλάων Κάρπ.

'Εκ τοῦ ούσ. *ἀναμολάδα.

'Αναδίδω βλαστούς, ἀναβλαστάνω, φυτρώνω: 'Ενεμιλάσαν τὰ κολόκουρα (ἀποκοπέντες κορμοὶ δένδρων). 'Ανεμιλάσε τὸ σπαρμένο. || Παροιμ. φρ. 'Κεῖ ποῦ δὲ σὲ σπέρου μὴν ἀναμιλάωντος (μὴν ἀναμειγνύεσαι ἐκεῖ δόπου δὲν ζητοῦν τὴν ἀνάμειξιν σου). Παροιμ. 'Σ τοῦ καματεροῦ

τὰ 'παντὰ ἀναμιλαώνοντος οἱ ἀκαμάτες (εἰς τοὺς ἵκανοὺς προσκολλῶνται ώς παράσιτοι οἱ ἀνίκανοι. 'παντὰ=δρχεις). Συνών. ἀναδίνω **B 1**, ἀναμύνω, φυτρώνω.

***ἀναμολῶ**, ἀνεμιλῶ Κάρπ.

'Εκ τῆς προσθ. ἀνὰ καὶ τοῦ φ. ἀμολῶ, δι' δὲ ίδ. ἀπολύω.

'Εκφύω βλαστούς: Παροιμ.

Κολοκούρος ἀραχνασμένη δὲν ἀνεμιλῇ μοτάρια (ἐπὶ ἀνθρώπου ἀνωφελοῦς μὴ δυναμένου νὰ παράσχῃ βοήθειαν. κολοκούρα = ξηρὰ φύτα, μοτάρι = βλαστός).

ἀναμονὴ ή, Κάρπ. Πόντ. (Χαλδ.) Χίος κ.ά. ἀνεμονὴ 'Αθην. (παλαιότ.) Αἴγιν. Θήρ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) —Λεξ. Μπριγκ.

Τὸ μεσν. ούσ. ἀναμονή.

1) Τὸ νὰ περιμένη τις, προσδοκία Κάρπ. Πόντ. (Χαλδ.) —Λεξ. Μπριγκ.: *Mὲ τὴν ἀναμονὴν δεβάζομ' τὰ ἡμέρας (δεβάζομ' ἀντὶ δεβάζομε=περνοῦμε) Χαλδ. || 'Άσμ.*

'Απού 'χει κόρες δημοφερες, | δόλο ψιλομελάχρινες, ἀπὸν δανείζον τὸ φιλεῖ | καὶ δίνον του παρὰ τιμὴ καὶ κάμνον το κι ἀναμονὴ

(περιμένουν τὴν πληρωμήν του) Κάρπ. 'Η σημ. καὶ μεσν. Πβ. Λύβιστρ. καὶ Ροδάμν. στ. 825 (εκδ. ΔΜαυροφρ. σ. 355) «ἀναμονὴ καλὸν ἔνι, πληρώνει ἀκέραιοιν πρᾶγμα».

2) Υπομονή, ἐγκαρπτέοησις Κάρπ. Χίος κ.ά.: 'Αναμονὴ νὰ ἔχῃς Χίος. **3)** Ήσυχία, ἀνεσις 'Αθην. Αἴγιν. Θήρ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.): *Mὲ τὴν ἀνεμονὴ σου κάμε τὴ γραφή - φάε κττ. Θήρ. || Γνωμ.*

'Αβράκωτος κι ἀν βρακωθῆ, ἀνεμονὴ δὲν ἔχει Μάν. || 'Άσμ.

Νὰ καίεσαι νὰ καίεσαι κι ἀνεμονὴ μὴν ἔχῃς, πάντα νὰ φεύγῃ ἡ χαρὰ καὶ φλεψι νὰ σοῦ τρέχῃ 'Αθήν.

Τόσα χρόνια νὰ τσείτεται τὸ μαῦρο σου κορμάτσι, νὰ τσείτεται νὰ τσείτεται τοις ἀνεμονὴ μὴν ἔχῃ, μόν' νὰ τοῦ φεύγῃ τὸ καλὸ το' ἡ λύπη νὰ τοῦ τρέχῃ Αἴγιν.

***ἀναμονγκόζω**, μέσ. ἀνεμονγκρείμαι Χίος(Νένητ.)

'Εκ τῆς προσθ. ἀνὰ καὶ τοῦ φ. μονγκόζω.

'Εκβάλλω μυκηθμόν, μυκῶμαι: 'Άσμ.

'Έχτε βραῦ ἐπέρασα ἀφ' τὸ άι - 'Αντρεῖ τὴν πόρτα το' ἥκουσα πλάκα το' ἥκουσε τοις γῆς το' ἀνεμονγκράτο (βραῦ = βραδύ, ἥκουσε=έτριζε).

ἀναμοντζωμάρα ή, ἀμάρτ. ἀναμοντζωμάρα Πελοπν. (Οίν.)

'Εκ τῆς προσθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ούσ. μοντζωμάρα.

'Η οὐχὶ κατ' εὐχὴν πρόδοος ὑποθέσεώς τινος, ἀτυχία: Καρφώνω τὴν ἀναποδίᾳ καὶ τὴν ἀναμοντζωμάρα (ἐπωδ. τῶν κυνηγῶν, καθ' ἧν καρφώνουν ξύλον εἰς τὸ ἔδαφος διὰ νὰ ἐπιτύχουν εἰς τὸ κυνήγιον. Περὶ τῆς προλήψεως ίδ. ΦΚουκούλ. ἐν Λαογρ. 8 (1925) 318). Συνών. ἀβολεσά, ἀναποδιά.

ἀναμονράτα ἐπίρρ. Πελοπν. (Λακων.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀναμονράτας.

1) Εἰρωνικῶς: Μιλεῖ ἀναμονράτα. **2)** Χωρὶς δρεξιν, ἀπροθύμως: 'Αναμονράτα κάνει τὸ σταυρό του.

ἀναμονράτος ἐπίθ. Πελοπν. (Δημητσάν. Λακων.)

'Εκ τῆς προσθ. ἀνά, τοῦ ούσ. μονράτη καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ατος.

'Ο μορφάζων ἐκ δυσαρεσκείας: Παροιμ. φρ. 'Αναμονράτο τὸ σακκί, κακὸ τὸ βελανίδι (ὅταν οι σάκκοι κατὰ τὴν

συγκομιδὴν τῶν βαλάνων δὲν εἶναι καλῶς γεμισμένοι καὶ στερεοί, οίονεὶ μορφάζουν ἐκ δυσαρεσκείας, τοῦτο εἶναι ἀπόδειξις τῆς κακῆς ποιότητος αὐτῶν).

άναμουρδώνω Δ.Κρήτ. ἀναδουρδώνω Πελοπν. (Λακων.) ἀνεμουρδώνω Α.Κρήτ. ὕαμουρδών-νω Σύμ. ὕαμουρδώνω Ρόδ. ὕεμουρδώνω Ρόδ.

'Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. μονυρδώνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. Τὸ ἀναδούρδων ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀναμποντον ρδώνω. Τὸ ἀνεμουρδώνω καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Γ 1113 (ἐκδ. ΣΞανθουδίδ.) «λίγ» ἀν ἀνεμουρδώθηκε τὸ φοῦχο, πάστρεψέ το».

1) Θολώνομαι Πελοπν. (Λακων.) Σύμ.: Τὸ λάδι ἀναδούρδωσε Λακων. Λάδι ἀναδουρδωμένο αὐτόθ. 'Ναμουρδωμένον νερὸν Σύμ. β) Ἀναμειγνύω, συμφύω Σύμ.: Φρ. 'Ναμουρδών-νει τοῖς δουλείεσ τον (δὲν ἔκτελεῖ ἔκαστην χωριστά, ἀλλὰ συμφύων αὐτὰς δὲν φέρει εἰς πέρας). 2) Μολύνω, ωραίων Κρήτ. Ρόδ.: 'Ἀνεμούρδωσα τὰ χέρια μου Κρήτ. Τὸ μωρὸ ἀναμουρδώθηκε αὐτόθ. Ροῦχα ἀναμουρδωμένα αὐτόθ. Συνών. λερώνω, πασαλείφω. β) Τιμωρῶ (ἐκ τῆς παλαιοτέρας συνήθείας νὰ ωραίων πρὸς διαπόμπευσιν τὸ πρόσωπον τοῦ τιμωρουμένου) Κρήτ.: 'Ησύχασε, γιατὶ θὰ σὲ ἀναμουρδώσω! 3) Καταλύω τὴν νηστείαν τρώγων κρέας Ρόδ. Πρβ. μαγαρίζω.

άναμουρδεῖ ἡ, ἀμάρτ. ἀνεμουρδεῖ Α.Κρήτ.

'Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ούσ. μονυρδεῖ (II).

Λάκκος ἐκ σκαφῆς διὰ τοῦ ρύγχους, ἐπὶ χοίρου: 'Ο χοῖρος ἡκαμέ μου τὸ γῆπο δῦλο ἀνεμουρδεῖς.

άναμουρεύομαι Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

'Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ἀμαρτ. ρ. μονυρεύομαι.

1) Διὰ μορφασμῶν σκώπτω, ἐμπαιζω τινὰ (διὰ τὴν σημ. πβ. τὸ ἀρχ. μνικτηρίζω): Τὸν ἀναμουρεύεται. Τὶ μ' ἀναμουρεύεσαι; Συνών. ἀναμονρώνω. 2) Ἀηδιάζω: 'Αναμουρεύομαι τὸ φαεῖ. Συνών. σιχαίνομαι.

άναμουριζω ἀμάρτ. ἀνεμουριζω Α.Κρήτ.

'Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. μονυριζω.

Σκάπτω τὴν γῆν διὰ τοῦ ρύγχους, συνήθως ἐπὶ χοίρου: Καζίκωσε τὸ χοῖρο σου 'κε πέρα ν' ἀνεμουριζῃ.

άναμουρδώνω Πελοπν. (Λακων.)

'Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. μονυρώνω.

Μυκτηρίζω, σκώπτω τινά. Συνών. ἀναμονρεύομαι 1.

άναμουσουριζω Κρήτ.

'Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. μονυσουριζω.

1) Ἐνεργ. καὶ μέσ. δσφραίνομαι, ρινηλατῶ: *Eld'* ἀναμουσουριζεῖς; — Ποῦμα ψάξι ψήνουντε ποθές. Ξάνθεις εἰδα λοῆς ἀναμουσουριζεῖται ἡ -γ-ἀελαὶ τὰ χόρτα καὶ δὲ δὰ τρώει. 'Αναμουσουριζεῖται ὁ σκύλλος καὶ πρέπει πῶς ἀνέμισε λαγὸ (ἀνέμισε = ὁσφράνθη). 2) Δεικνύω διάθεσιν νὰ πράξω τι: 'Εμεῖς θὰ πάμεν εἰς τὸ γάμο, τ' ἄκοντες γι αὐτὸς καὶ ἀναμουσουριζεῖτε.

άναμουσουρισμα τό, Κρήτ.

'Ἐκ τοῦ ρ. ἀναμονσουριζω.

"Οσφρανσις, ρινηλασία: Ξάνθεις' ἀναμουσουρισματα τὰ κάν' ὁ σκύλλος, ἐπὰ ποθές θά 'ν' ὁ λαγός.

άναμπάλωμα τό, ἀμάρτ. ἀναβάλωμα Κρήτ.

'Ἐκ τοῦ ρ. *ἀναμπαλώνω.

Ἐπιδιόρθωσις ἐφθαρμένων ἐνδυμάτων: Δὲ μ' ἀφίνει τὸ ἀναβάλωμα νὰ κάνω ἄλλη δουλειά. Συνών. μπάλωμα.

άναμπαλώνω ἀμάρτ. ἀναβάλων Κρήτ.

'Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. μπαλώνω. Παρὰ

Φωσκόλ. Φορτουν. πρᾶξ. Ε στ. 35 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) ὁ τύπ. ἀνεμπαλώνομαι.

'Ἐπιδιόρθων ἐφθαρμένον ἐνδυμάτων: 'Ἐβαρέθηκα νὰ τὸ ἀναβαλώσω τὰ φοῦχα τον. 'Αναβαλώνω τὸ κωπέλλι (βραχυλ. ἀντὶ τὰ φοῦχα τοῦ κωπέλλου). 'Αναβαλωμένο ποκάμιο.

άναμπάμποντα ἐπίορ. πολλαχ. ἀναβάοντα Πελοπν. (Μάν.) ἀναπάποντα Κύπρ. (Γερμασ. Λεμεσ. κ. ἀ.) ἀναπάποντα Ρόδ. ἀναμπούμποντα Λεξ. Μπριγκ. ἀναβούμποντα Κεφαλλ. ἀναπάποντα Σύμ. ἀνεμπάμποντα Θράκ. ἀλαβασούλα Λέσβ. ἀλαμπάμποντα Λεξ. Κορ. "Ατ. 2,28 Βλαστ. 23 ἄλα-βασούλα 'Ιμβρ.

'Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ ἀγνώστου β' συνθετικοῦ. 'Ισως ὑπόκειται λέξις τις πεποιημένη. ('Ο Κορ. "Ατ. 2,28 εἰκάζει ἐκ τοῦ ἄλλα πάμποντα. 'Ο G Meyer Neugr. Stud. 4,7 ἐτυμολογεῖ ἐκ τοῦ Βενετ. ala babala. Τὸ Τουρκ. a n a b a b o l a ἐν Λεξ. IXλωροῦ 1,207^a (τόπος ἡ συγκέντρωσις ἀνθρώπων θορυβώδης) μᾶλλον ἐκ τοῦ Ἐλληνικοῦ, ὃς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ τονισμοῦ εἰς τὴν παραλίγουσαν). Παρὰ Σομ. τύπ. ἀλαμπάμποντα.

1) Χωρὶς τάξιν, ἀτάκτως, ὅπως τύχη Κύπρ. Σύμ.: 'Εκαμε τοῖς δουλείεσ τον ἀναπάποντα Σύμ. 'Εν' μαθημένος ἀναπάποντα Κύπρ. β) Ἀπερισκέπτως Σύμ.: Ἀναπάποντα ποροπατεῖ. γ) Ἀμερίμνοις, ἀταράχως Κύπρ. (Λεμεσ. κ. ἀ.): 'Εχομεν τόσες δουλείεσ τοῦ ἐσού ἔκατσες ἀναπάποντα Λεμεσ.

2) Ἀντιξόως, οὐχὶ κατ' ἐπιθυμίαν Κύπρ. : 'Ηρθαν τὰ πράματα ἀναπάποντα Κύπρ. Συνών. ἀβολα 2, ἀβόλετα 2, ἀνάποδα, ἀντίθ. βολικά. 3) Φύρδην μίγδην, ἀνω κάτω, ἐπὶ πραγμάτων καὶ καταστάσεων ἀνωμάλων Θράκ. 'Ιμβρ. Κεφαλλ. Κύπρ. (Γερμασ. Λεμεσ. κ. ἀ.) Λέσβ. Πελοπν. (Μάν.) Ρόδ. κ. ἀ. — Κορ. ἐνθ' ἀν. Λεξ. Βλαστ. 23: Τὰ πράματα ἥσαν ἀνεμπάμποντα Θράκ. 'Ισα π' τοὺς βόλιψα τοὺς σπίτ', μι τοὺς κάνων τὰ πιδὰ ἄλα-βασούλα 'Ιμβρ. 4) Ταραχωδῶς, θορυβωδῶς Λεξ. Μπριγ.

άναμπαμπούλα ἡ, σύνηθ. ἀναβασούλα πολλαχ. καὶ Πόντ. (Οἰν.) ἀναπαμπούλα Κύπρ. ἀναβασούλα Πελοπν. (Λακων.) ἀναπαπούλα Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ.) ἀναπάποντα Λυκ. (Λιβύσσο.) ἀναμπονμπούλα σύνηθ. ἀναβούσούλα πολλαχ. ἀναπονσούλα Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἀναμπονμπούλα Μακεδ. (Νάουσ.) ἀνεβασούλα Κρήτ. Μύκ. Πάρ. ἀνεβουσούλα 'Ανδρ. Α.Κρήτ. κ. ἀ. ἀνιβασούλα Κυδων. ἀνιδουσούλα 'Ιμβρ. Κυδων. Σάμ. ἀναμονμπούλα Στερελλ. (Κλών.) ἀνεμομπούλα 'Ηπ.

'Ἐκ τοῦ ἐπιρρο. ἀναμπάμποντα.

'Αναστάτωσις, σύγχυσις, ταραχὴ ἐνθ' ἀν.: 'Εγινε μὰ ἀναμπαμπούλα ποῦ δὲ λέγεται! 'Ητανε μέσ' 'ς τὸ σπίτι τους μὰ ἀναμπαπούλα. || Φρ. Ἀνακατεύομαι 'ς τὴν ἀναμπαμπούλα (συμμετέχω τῆς ταραχῆς, τοῦ θορύβου) σύνηθ. 'Ἄς γέν' κακὴ ἀνεμοπούλα (ἄς γίνῃ δ. τι θέλει) 'Ηπ. 'Ἄ δὲν ἥθελα τύχει 'ς τὴν ἀνεβουσούλα, δὲν ἥθελα τοὺς φάει Α.Κρήτ. Μέσα 'ς τὴν ἀνεβουσούλα τοῦ κλέψαντε τοῦ κακομοίρας τὰ φοῦχα τοῦ ἀντόθ. || Παροιμ. 'Ο λύκος 'ς τὴν ἀναμπαμπούλα χαίρεται (ἐπὶ ἐπιτηδείου ἐκμεταλλευμένου τὰς ἀνωμάλους περιστάσεις) σύνηθ. Συνών. ἀνακάτωμα Β 2, ἀνακατωμὸς Β 3, ἀνακάτωσι Β 2, ἀνακατωσὶ 3, *ἀναμπαμπούλιά, ἀναμπαμπούλικη, ἀναστάτωμα, ἀναστάτωσι σύχνσι, ταραχὴ.

***άναμπαμπούλιά** ἡ, ἀναβασούλα Πελοπν. (Οἰν.) ἀναπαπούλα Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) ἀναπαπούλιγμα Πόντ. (Κερασ.)

'Ἐκ τοῦ ούσ. ἀναμπαμπούλα.

Θόρυβος, ταραχή. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀναμπαμπούλια.

